

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Creditis in Deum, & in me credite. Thema:
Fiducia in Deum habenda est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO SS. APOSTOLORUM
PHILIPPI ET JACOBI.

CONCIO SECUNDA.

Creditis in DEUM, & in me credite. Joann. 22. *Textus.*
cap.

Fiducia in Deum, est utilissima.

Thema.

Fiducia, & prudens in Domino confidentia, cœlestia pro se fortitur auxilia, quibus & hostis perit, & victoria arridet. Sacra Scripturâ, & Patrum elegantibus dictis assertum probo: *Non est confusio, confidentibus in Deum.* Marci 16. cap. *Benedictus vir, qui confidit in Domino, & erit Dominus fiducia ejus.* Jerem. 17. cap. & Threp. 3. cap. *Bonus est Dominus, sperantibus in illum, anima querenti illum. Sperantem in Domino, misericordia circumdabit.* Canit David Psal. 31. unde se consolatur Psal. 79. *Mihi adbarere Deo bonum est, & ponere in Domino spem meam. Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion, non commovebitur in aeternum,* Psal. 124. *Hac est fiducia, quam habemus ad Deum, quia quodcumque petierimus secundum voluntatem ejus, audit nos.* S. Joann. Epist. 1. cap. 5. *Audiamus & Patres: Aeterna promisit Deus; si credidero, ex mortali fiam aeternus.* S. Augustinus Serm. 29. cap. 6. de verbo Dom. Et iterum: *Spes sit tecum, & erit tecum Deus, in tribulatione.* *Tantum per nos operabitur Deus, quantum se nostra in eum fiducia extendit:* inquit S. Bernardus Serm. 9. in Psal. *Qui habitat. Quantum fidei capacis afferimus, tantum gratia inundantius haurimus:* scribit S. Cyprianus, Epist. 2. *Cui contingit, omnia corpora*

Exordium.

Textus Scriptura.

Patres.

S. Augustinus.

S. Bernardus.

S. Cyprianus.

M m de

de sublimi despicere, & soli Deo constanter inniti summam fidem
verè felix & beatus censendus est: secundum præmium nam
virtutem sectanti, & sine pulveris jactu palmam auferenti
tingit gaudium, perorat Philo Hebræus, de Præmiis. Egregie Sa-
brofius in Psal. 61. *In istius vita tramite constitutus non desit
sperat in Domino, atque ei intimo consistetur affectu.* Confili-
S. Hieronymus in Psal. 107. *Non solliciti simus, si erit tribulatio
vel persecutio, in Domino sperantes faciemus virtutem, quæ
pro nobis.* Imploratâ S. Spiritûs gratiâ, desuper Conceptus
feram.

Philo Hebr.
S. Ambro-
sius.
S. Hierony-
mus.

CONCEPTUS I.

Confirmatio
seu
Deductio.

Samson fortissimus virorum, qui Leonem dilaceravit, mil-
ros mandibulâ asini occidit, portas urbis munitissimas contra
funes crassissimos ut filum unicum rupit; tandem vires et
deperdidit, ligatus captivus in carcerem deducitur; iterum
vires perditas recuperavit, ut olim fortis evasit. Quis causa
cat, ob quam vires deperdidit, deperditas denuò acquisivit?
nego, Samsonem vires suas in septem crinibus habuisse, dicitur
go, his abscissis perdidit fortes suas vires: Capillis recrevit
una cum his vires & fortitudo rediit. Aliam causalem allegat
Textus: Judic. 16. cap. *Dixit in animo suo, egrediar sicut m-
ci, & me excutiam.* Observat hic S. Cajetanus. Samsonem
in Deo, sed in propriis viribus, ac robore, plus nimium confidit
exinde à Deo derelictus vincitur, ligatur, incarceratur; cap-
Samson, in totum suam immutat mentem, non amplius in
bus, in robore, ac fortitudine corporis sui confidit, sed in
spem suam, ac fiduciam, in Deum collocat, & denuò fortissimus
Samson effectus, vincit Philistæos; ita Textus: *Invocato Deo
ait: Domine Deus meus! memento mei, & redde mihi nunc forti-
tudem pristinam, Deus meus! ut ulciscar me de hostibus meis, &
amissione duorum luminum, unam ultionem recipiam.* Debet
Cajetanus: *Fontem essendi, & Deum gubernatorem, & judicem
uni versorum invocat, nec confidit in auctis capillis, qui orat super
pro robore hac vice.* Triumphos attulit religiofâ fiducia: licet

crinibus auctus, quia ad Deum cucurrit, Deum invocat, in Deum omnem suam spem, & fiduciam collocavit Samson; Fortitudinem pristinam impetrat, vires recipit: erecta ergo in Deum fiducia, & prudens in Domino confidentia, pro se cœlestia fortitur auxilia. Videamus Eventum in David.

CONCEPTUS II.

David puer pastoritius, intrepidè concreditur cum gigante Goliath; hanc belluam prostravit, atque devicit, totum Israël salvavit. Quis dicat, quo astu, quibus armis, David cum Goliath concreditur? atque devicit? Arma, & stratagema exquisitissimum, erat firmissima in Deum fiducia: percipiamus Sacræ Scripturæ verba 1. Regum cap. 7. *Ego autem venio ad te, in nomine Domini exercituum, Dei agminum Israël, quibus exprobrasti hodie, & dabit te Dominus in manu meâ.* Desuper Basilius Seleuciensis Orat. 15. nomine Davidis loquitur: *Ego Deum tibi adversarium oppono, non enim viribus meis fretus, sed gratiâ, in aciem prodeco.* David ergo, qui in aciem, gratiæ viribus fretus, fiduciâ in Deum armatus prodiit, quas vires, confidentia in Deum ministret, ostendit; solâ in Deum fiduciâ vicit, atque prostravit. Exinde instructus David, omnes Saul Regis, contra ipsum infidias feliciter declinavit.

CONCEPTUS III.

Undique Saul Davidem persequitur; in durâ hâc persecutione, David refugium suum unicum, ad Jonathan accepit: *Fugit autem David de Najoth, quæ est in Ramatha, veniensque locatus est coram Jonathâ.* 1. Regum 20. cap. Cur fugit ad Jonathan? Glossa moralis docet: *Per Jonathan, qui columbæ donum interpretatur, Spiritus S. qui in Columba specie apparuit in Baptismo Christi, significatur, ad cuius auxilium, & Consilium debemus recurrere in angustiis.* Fuga David ad Jonathan, Davidis in Deum, magnam fiduciam, ac confidentiam designat, quâ mediâ, speciale in omnibus persecutionibus, David sensit auxilium, ac Dei adjutorium, omnes Saulis technas elusit, infidias, & pericula declinavit: cuius exemplo, in-

M m 2

quit

quit Hugo Cardinalis hic: *Viri justī, in tribulationibus suis fugere debent ad Christum, ut in eo consolationem recipiant.*

CONCEPTUS IV.

Filii Israël, ad ripam maris rubri, quanta auxilia divina nuerunt! persequitur eos Pharaon Rex, mittit Deus nubem, quae tergo, & retrò Judæos, tenebrosa erat, sicque impediēbat. Minus Pharaon Judæos videret, & ultrò persequeretur: A parte autē anteriore, hæc nubes instar ignis lucebat, viam, & iter dæis demonstrabat; ipsum mare se in medium dividit, ac transitibus Judæis præbet; ventus calidus unâ nocte fundum maris ad eorum pedes ravit, ut altero manè, sicco pede, salvi & incolumes transirent in tuto collocatis, fluctus maris in adversarios, exercitum Pharaonis irruunt, omnes Ægyptios miserè submergunt. Exodi 14. Quo medio tanta miracula, tantas gratias, & favores, tanta fiducia Judæi obtinent? Medium dicit Scriptura, fuisse firmamentum Dei confidentiam, & fiduciam: *Fortitudo mea, & laus mea, & factus est mihi in salutem.* Exodi 15. cap. Desuper Petrus Abbas lib. 2. in Exodum cap. 37. *Fortitudo mea, & laus Domini: Quid deinde? & factus est mihi in salutem, plantitudo mea; nam fortitudo capitis mei, fortitudo mea est.* Fides petra vitæ Dei fortitudinem, miraculosum adiutorium, cæque subsidium.

CONCEPTUS V.

Petrus Apostolus, super mare, instar solidi pontis deorsum atque progreditur: *Et descendens Petrus de naviculâ, ambulavit super mare.* Matth. 20. cap. Quid Petrum, ne mergatur, tenuit, in manifesto periculo tutum conservat? tenuit, conservavit in Deum fiducia: hoc insinuat magistri monitum: *Habete fiduciam in Deo.* ita subscribit S. Hieronymus in hunc locum: *Eodem fidei quo semper, nunc quoque cæteris vacentibus, credit se posse per lucem magistri, quod ille poterat per naturam: jube me*

re ad te super aquas: tu praecepe; & illico solidantur unda, leve fiet corpus, quod per se grave est. Fiducia in Deum, conservat mirabiliter in periculis, adjuvat in necessitatibus. Testis Susanna, Danielis cap. 12.

CONCEPTUS VI.

Susanna ut adultera ad rogam educitur comburenda, in extremo versatur, famæ & vitæ periculo: Quid contingit? Ecce Daniel Propheta advolat, Innocentiam Susannæ defendit, scelus Judicum senum manifestat; cum Jubilo ergo ad lares proprias innocens reducitur, honori pristino restituitur, illaesa in extremis, conservata est Susanna. Avetis scire, quo merito? quâ prærogativâ? indicat meritum, prærogativam Sacra Scriptura, citato capite: *Suspexit in cælum, erat enim cor ejus, fiduciam habens in Domino.* Fiducia ad Deum defendit, protegit in periculis, adjuvit in necessitatibus. Paulus ad Hebr. cap. 1. promittit fiduciæ in Deum certam remunerationem: *Nolite amittere confidentiam, quæ magnam habet remunerationem.* Remunerationem allegat Psalmista Ps. 36. *Adjuvabit eos Dominus, & liberabit eos, & eruet eos à peccatoribus, quia speraverunt in eo.* Et iterum Psal. 90. *Quoniam in me speravit, liberabo eum, protegam eum.*

CONCEPTUS VII.

S. Paulus nos hortatur cap. 4. *Adeamus cum fiduciâ, ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus, in tempore opportuno.* Franciscus Labata, verbo: Spes, observat, S. Paulum, thronum Dei non nominare, thronum majestatis divinæ, seu justitiæ, vel omnipotentiae, sed thronum gratiæ, & misericordiae. Cur hoc? majestas, justitia, omnipotentia Dei terret hominem, & conscientiae etiam mundissimæ timorem incutit, at gratia Dei, misericordia DEI, omnem etiam sceleratissimum peccatorem consolatur, ædificat, recreat, animos addit; confidenter accedentes ad thronum Dei, ad thronum gratiæ, ad thronum misericordiae, S. Paulus accedere dicit, ad innuendum, confidentiam

Mm 3.

tiam

tiam erectam, & prudentem, qui habet ad Deum, indubiè gratiam, misericordiam, consolationem, auxilium, & adiutorium Dei sentiet, experietur. Confirmat Conceptum, mirabilis illa visio Joannis, Apocal. 4. cap.

CONCEPTUS VIII.

Fui in Spiritu, & ecce sedes posita erat, & super sedem sedens, & qui sedebat, similis erat aspectui lapidis jaspidis & sardiniæ. Iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdinae. Deus ille sedens, similis lapidi jaspidi, sardiniæ, & smaragdinae: Cur rebus his pretiosis gemmis similis describitur? S. Isidorus docet lib. 1. Ethymol. cap. 7. *Jaspis viridis gemma est.* Viridis autem color bonæ spei symbolum est; lapidem sardinem verò docet Isidorus citato libro cap. 9. rubeam esse gemmam: Color rubeus autem charitatis est symbolum, ut docet S. Gregorius in lib. 1. Regum cap. 16. *Rubor autem fervens, est charitatis Amor.* Smaragdum pariter viridem esse, asserit Plinius lib. 37. cap. 5. *Nullus, inquit, Coloris aspectus jucundior est, nam herbas quoque virentes aspiciamus, smaragdum tantum libentius aspiciamus, quando viridius illo viret.* Inter binas virides gemmas, jaspidem & smaragdum, bonarum sperantiarum symbolum, mediâ gemmâ sardine, charitate & amore rubet Deus: in documentum: fiduciam Deum, bis, dupliciter, amorem, misericordiam, gratiam, & benignitatem de cœlis hauriet, gustabit, & fruetur. Audiamus citatam Labatam: *Ecce thronum Dei, sedet in eo Deus, charitate infinita fulgens; viridi colore hic similis est, propter spem, quam excitat in nobis, & rubro, propter nimiam suam charitatem, quâ etiam inducit nos ad sperandum, quòd ex hoc throno, non vacuis manibus discedemus.* Noverat hoc Abraham.

CONCEPTUS IX.

Abraham præcipit Deus: *Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis Isaac, & vade in terram visionis, atque ibi offeres eum in holocaustum, super unum montium, quem monstravero tibi.* Genes. 22. cap. Abraham obediens proficiscitur, mandatum Dei exequi, filium in holocaustum occidere, & immolare, dumque jam monti vicinissimus esset, inquit ad pueros famulantes: *Expectate hic: &c. revertetur ad vos.* Quid loqueris Abraham? An non sincere cogitas offerre filium in holocaustum? Sincerissimè: Quomodo ergo cum veritate dicis: *Revertetur?* Quomodo salutem certam, vitam incolumem, divinum auxilium, & adjutorium compromittis? *Revertetur.* Audite, quid Scriptura testetur de Abraham: *Dixit autem Abraham: Deus providebit sibi victimam holocausti.* Confidit, speravit in bonitatem divinam, exinde tacitè sibi salutem certam, incolumitatem filio, infallibile Dei adjutorium, & auxilium compromittit. *Revertetur.* Pulchrè S. Eligius Hom. II. *In Deum spes est dicta, quòd sit pes, & progrediendi facultas.*

CONCEPTUS X.

S. Paulus ad Hebr. cap. 6. fiduciam in Deum anchoram vocat: *Fortissimum solatium habemus, qui confugimus ad tenendam propositam spem, quam sicut anchoram habemus anima tutam, ac firmam.* Cur fiduciam in Deum, Anchoram comparat? Anchora, navigantium auxilium, salus & conservatio est; exurgunt horribiles fluctus, periclitatur navis: *Quid facit nauclerus?* Anchoram in mare demittit, hæc navim tenet, quò minus à ventis periculose jactetur, à procellis nõ concutiatur, sed firma ac fixa consistat: unde Ferrus anchoræ hoc lemma subscripsit: *Ex jactu salutem.* Uti ergo navigantes, per anchoram jactam, salvi conservantur; sic in mille adversitatibus, erecta & prudens fiducia, hominem in Deum confidentem conservat, protegit, tuetur, salutem ei procurat; ita subscribit Hugo Victorinus Instit. Monast. Serm. 4. *Spes est*

est anchora anima, eam servans, ne procellis tentationum rumpatur; igitur si te videris fluctuare in mari isto, noli avelli ab hac anchora, antequam intres portum. Pulchrè scribit S. Chryostomus Hom. 15. ad populum Antioch. Sicut naculera mari procellis agitato, nubibus transcurrentibus, & omnibus ministeria tumultuantibus, sedet ad gubernacula sine trepidatione; Sic illi sacram fiduciæ capientes anchoram in Deum, remanent inconcussi.

Epilogus.

Hortor cum S. Paulo ad Hebr. 10. cap. Nolite amittere confidentiam, qua magnam habet remunerationem.
Amen.

IN